

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Кафедра економіки і бізнесу

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП «Туризм»

доц. _____ Валентина Демко

«___» _____ 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри

к. е.н., доцент

 Лариса БОЛТЯНСЬКА

«30» серпня 2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Інформаційні системи та технології в туристичній діяльності»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»

зі спеціальності **242 «Туризм»**

за ОПП «Туризм»

(на основі повної загальної середньої освіти та ОКР «Молодший спеціаліст»)

Факультет економіки та бізнесу

2023 - 2024 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи та технології в туристичній діяльності» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 242 «Туризм» за ОПП «Туризм» (на основі повної загальної середньої освіти та ОКР «Молодший спеціаліст») – Запоріжжя, ТДАТУ. 13 с.

Розробник: Денис Єременко, д.е.н., професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки і бізнесу
Протокол № 1 від «30» серпня 2023 року
В.о. завідувача кафедри економіки і бізнесу
 Лариса БОЛТЯНСЬКА
«30» серпня 2023р.

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 242 «Туризм» за ОПП «Туризм» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» (на основі повної загальної середньої освіти)

Протокол від «04» вересня 2023 року № 1
Голова, доц. _____ Юлія ВОРОНІНА
«04» вересня 2023 року

© ТДАТУ, Єременко Д.В., 2023 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 5	Галузь знань: 24 «Сфера обслуговування» (шифр і назва)	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 150	Спеціальність: 242 «Туризм»	Курс/рік підготовки	Семестр
Змістових модулів - 2		2с	3
Тижневе навантаження: аудиторних занять - 4 год. самостійна робота студента – 11 год.	Ступінь вищої освіти: «Бакалавр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	20
		Лабораторні заняття	-
		Практичні заняття	20
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	110
		Форма контролю: екзамен	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок з використання інформаційних систем та технологій в туристичній діяльності.

Завданням курсу «Інформаційні системи та технології в туристичній діяльності» полягають у вивченні методів раціональної організації ведення обліку на підприємствах країнах (на підставі використання прогресивних форм і стандартів). Набуття навичок опрацювання і використання облікової інформації в управлінні підприємством.

Засвоївши дисципліну «Інформаційні системи та технології в туристичній діяльності» майбутні бакалаври повинні володіти методикою проведення дослідження, опрацювати та аналізувати інформацію для прийняття рішення.

Результати навчання (з урахуванням *soft skills*)

Інтегральна компетентність. Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації, як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК6. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні

Фахові компетентності:

ФК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

ФК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

ФК11. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку

ФК13. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації

Програмні результати навчання:

РН6. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.

РН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань

РН10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.

РН17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

- *soft skills* показувати навички самостійної роботи, чесність та відповідальність за точність та об'єктивність подання інформації у сформованих звітах

Міждисциплінарні зв'язки з урахуванням структурно-логічної схеми ОПП «Туризм».

Перелік навчальних дисциплін, знання з яких потрібні для вивчення освітньої компоненти: «Організація та технологія готельно-ресторанного господарства», Економіка туристичної фірми», «Іноземна мова(за професійним спрямуванням)».

Перелік навчальних дисциплін, вивчення яких у подальшому базується на матеріалі освітньої компоненти: «Сільський зелений туризм», «Менеджмент», «Економіка і організація інноваційної діяльності».

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Теоретичні основи створення комп'ютерних систем.

Тема 1 Облік в ІС. [1,3,5,6,13]

Висвітлені питання стосовно ведення бухгалтерського обліку в КС. Розглянуто документування, введення та коригування бухгалтерських записів в КС

Тема 2. Організація обліку запасів (надходження, оптова торгівля) в КС. [12,5,8,11]

Висвітлені питання стосовно організації обліку запасів. Надходження, оптова торгівля в КС

Тема 3. Ведення складських операцій в КС. [1, 9,15,12]

Висвітлені питання стосовно ведення складських операцій в КС. Видаткові операції ТМЦ. Списання матеріалів. Списання ТМЦ

Тема 4. Облік взаєморозрахунків та грошових коштів в КС. [1,4,18,19]

Розглянути засоби настроювання КС в обліку для конкретного підприємства. Детально розглянуто план рахунків, його коригування в КС. Розрізнення валютний та аналітичний облік в КС.

Тема 5. Податковий облік в ІС [8,11,25,27]

Висвітлені питання стосовно податкового обліку в КС.

Змістовий модуль 2.

Теоретичні основи функціонування комп'ютерних систем та їх інформаційне забезпечення.

Тема 6. Облік комісійної та роздрібною торгівлі, тари, БСО в КС [12,15,18]

Висвітлені питання стосовно обліку комісійної та роздрібною торгівлі, тари, бланків сурового обліку в КС

Тема 7. Кадровий облік і розрахунок зарплати в КС [1,14,15,]

Висвітлені питання стосовно кадрового обліку і розрахунку зарплати в КС.
Нарахування ЗП в КС. Виплата ЗП в КС

Тема 8. Облік необоротних активів в КС [13,15,18]

Висвітлені питання стосовно обліку необоротних активів в КС.

Тема 9. Виробнича діяльність в КС [19,22,24]

Передача матеріалів у виробництво. Облік незавершеного виробництва.

Калькуляція собівартості готової продукції

Тема 10. Облік витрат в КС [5,8,9,15]

Розглянути: методи збереження облікової інформації в КС, методи розрахунку бухгалтерських підсумків в КС. Закриття рахунків 8 класу. Закриття рахунків 9 класу. Визначення фінансових результатів

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість			
			годин			балів
			лк.	лб.	СРС	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи створення комп'ютерних систем.						
1	Лекція 1	Облік в ІС.	2			
	Практичне заняття 1	Облік в ІС.		2		4
	Самостійна робота 1	Робота на освітньому порталі			10	1
2	Лекція 2	Організація обліку запасів (надходження, оптова торгівля) в КС.	2			
	Практичне заняття 2	Організація обліку запасів (надходження, оптова торгівля) в КС.		2		4
	Самостійна робота 2	Робота на освітньому порталі			10	1
3	Лекція 3	Введення складських операцій в КС.	2			
	Практичне заняття 3	Введення складських операцій в КС.		2		4
	Самостійна робота 3	Робота на освітньому порталі			10	1
4	Лекція 4	Облік взаєморозрахунків та грошових коштів в КС.	2			
	Практичне заняття 4	Облік взаєморозрахунків та грошових коштів в КС.		2		4

5	Самостійна робота 4	Робота на освітньому порталі			10	1
	Лекція 5	Податковий облік в КС	2			
	Практичне заняття 5	Податковий облік в КС		2		4
	Самостійна робота 5	Робота на освітньому порталі			10	1
6	ПМК 1	Підготовка до написання ПМК I			5	
7	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1				10
Всього за змістовий модуль 1 – 75 год.			10	10	55	35
Змістовий модуль 2. Теоретичні основи функціонування комп'ютерних систем та їх інформаційне забезпечення.						
8	Лекція 6	Облік комісійної та роздрібною торгівлі, тари, БСО в КС	2			
	Практичне заняття 6	Облік комісійної та роздрібною торгівлі, тари, БСО в КС		2		4
	Самостійна робота 6	Робота на освітньому порталі			10	1
9	Лекція 7	Кадровий облік і розрахунок зарплати в КС	2			
	Практичне заняття 7	Кадровий облік і розрахунок зарплати в КС		2		4
	Самостійна робота 7	Робота на освітньому порталі			10	1
10	Лекція 8	Облік необоротних активів в КС	2			
	Практичне заняття 8	Облік необоротних активів в КС		2		4
	Самостійна робота 8	Робота на освітньому порталі			10	1
11	Лекція 9	Виробнича діяльність в КС	2			
	Практичне заняття 9	Виробнича діяльність в КС		2		4

	Самостійна робота 9	Робота на освітньому порталі			10	1
12	Лекція 10	Облік витрат в ІС	2			
	Практичне заняття 10	Облік витрат в ІС		2		4
	Самостійна робота 10	Робота на освітньому порталі			10	1
13	ПМК 2	Підготовка до написання ПМК 2			5	
14	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2				10
Всього за змістовий модуль 2 – 75 год.			10	10	55	35
Екзамен						30
Всього з навчальної дисципліни - 150 год.			20	20	110	100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

1. Переваги використання КС в обліку.
2. Можливості КС в обліку.
3. Застосування комп'ютерних програм бухгалтерського обліку.
4. Нормативна база автоматизованої форми обліку.
5. Правове забезпечення автоматизованої форми бухгалтерського обліку.
6. Відносини між власником автоматизованої системи і власником інформації.
7. Основні положення методології КС форми бухгалтерського обліку.
7. Автоматизація первинного обліку.
8. Облікові реєстри при КС в обліку.
10. Використання штрихових кодів в КС.
11. Технологія обліку виробничих запасів з використанням штрихових кодів в КС.
12. Системний підхід до проблем автоматизації.
13. Передумови створення КС в обліку.
14. Системний підхід до створення КС в обліку.
15. Принципи проектування КС в обліку.
16. Послідовність створення комп'ютерної системи бухгалтерського обліку.
17. Етапи створення КС в обліку.
18. Формування інформаційної основи КС в обліку.
19. Функціональні обов'язки персоналу в обліку в обліку.
20. Організація документообігу в умовах використання КС в обліку.

21. Захист інформації від несанкціонованого втручання.
22. Вимоги до програмних комплексів ведення обліку за двома стандартами.
23. Класифікація програмного забезпечення для бухгалтерії.
24. Обробка інформації на бухгалтерських автоматизованих робочих місцях.
25. Класифікація програм бухгалтерського обліку за можливістю ведення аналітичного обліку.
26. Основні вимоги до програм бухгалтерського обліку.
27. Функціональні вимоги до програм бухгалтерського обліку.
28. Технічні вимоги до програм бухгалтерського обліку.
29. Комерційні вимоги до програм бухгалтерського обліку.
30. Ергономічні вимоги до програм бухгалтерського обліку.
31. Логічна організація даних. Фізична організація бази даних.
32. Мережні та підпорядковані моделі даних. Реляційна модель.
33. Операції з даними в реляційній моделі. Переваги і недоліки реляційних моделей
37. Основні поняття система управління базами даних.
38. Особливості технологій баз даних.
39. Властивості і технологія використання КС.
40. Створення бази даних засобами КС.
41. Обробка даних засобами КС.
42. Тенденції і перспективи розвитку КС.
43. Можливості використання мережі Інтернет для обробки передавання інформації для обліку.
44. Система безготівкових розрахунків за допомогою системи "Клієнт-банк" — банк".
45. Поняття комп'ютерних систем обліку та їх організації.
46. Принципи організації комп'ютерних систем обліку.
47. Методи організації комп'ютерних систем обліку.
48. Прийоми організації комп'ютерних систем обліку.
49. Склад, форми та типи комп'ютерних систем обліку.
50. Побудова облікового процесу із застосуванням обчислювальної техніки.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

1. Організація носіїв облікової інформації.
2. Організація технології облікового процесу.
3. Вхідна та нормативно-довідкова інформація, її організація.
4. Організація відображення вихідної інформації.
5. Склад, форми та типи організації контролю й аналізу в умовах КС в обліку.
6. Організація обліку основних засобів, інших необоротних активів в умовах функціонування КС в обліку.
7. Організація обліку нематеріальних активів КС в обліку.
8. Організація обліку запасів КС в обліку.
9. Організація обліку витрат виробництва в КС.

10. Організація обліку праці та її оплати в КС.
11. Організація обліку грошових коштів і розрахункових операцій в КС.
12. Організація обліку готової продукції та її реалізації в КС.
13. Організація обліку доходів діяльності в КС.
14. Організація обліку власного капіталу в КС.
15. Організація складання фінансової звітності в КС.
16. Організація обліку на підприємствах малого бізнесу в КС.
17. Загальні принципи організації облікового процесу управлінського обліку в КС.
18. Організація аналітичних номенклатур управлінського обліку в КС.
19. Організація вхідної та нормативно-довідкової інформації в КС.
20. Організація відображення вихідної інформації в управлінському обліку в КС.
21. Організація технології розв'язання завдань обліку необоротних активів в КС.
22. Організація технології розв'язання завдань обліку запасів в КС.
23. Організація складання звітності в управлінському обліку.
24. Прийняття управлінських рішень в умовах функціонування КС.
25. Загальна побудова контролю й ревізії в умовах функціонування комп'ютерної системи обробки інформації.
26. Загальна побудова аналітичного процесу фінансово-господарської діяльності із застосуванням обчислювальної техніки.
27. Організація носіїв аналітичної інформації.
28. Організація технології аналітичного процесу із застосуванням обчислювальної техніки.
29. Організація роботи облікової служби (облікового апарату) підприємства в умовах використання обчислювальної техніки.
30. Організація робочих місць облікової служби в КС.
31. Визначення кількості облікового, контрольного й аналітичного персоналу в умовах автоматизованих систем.
32. Розробка організаційних регламентів з бухгалтерського обліку.
33. Ергономічне й технічне забезпечення облікового, контрольного й аналітичного апарату.
34. Характеристика моделей облікового процесу.
35. Концептуальна модель автоматизації обліку, контролю й аналізу.
36. Моделювання облікового процесу із використанням обчислювальної техніки.
37. Імітаційне моделювання фінансово-господарської діяльності підприємства в КС.
38. Організація проектування систем обліку, контролю й аналізу.
39. Визначення науково-технічного рівня впроваджуваних систем обліку, контролю й аналізу.
40. Методика визначення ефективності комп'ютерних систем обліку, контролю й аналізу.

41. Особливості організації планування та розвитку бухгалтерського обліку, контролю й аналізу в КС.
42. Організація розвитку КС в обліку, контролю й аналізу.
43. Удосконалення комп'ютерних систем обліку, контролю й аналізу.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання, які використовуються в процесі проведення лекційних та практичних занять з навчальної дисципліни Інформаційні системи та технології в туристичній діяльності: лекції з використанням мультимедійних презентацій, відеоматеріалів та інтерактивних методів для дистанційного викладання освітнього компонента, робота індивідуальна та в групах, розв'язування ситуаційних завдань, задач та практичних кейсів, робота з законодавчою, нормативною та навчально-методичною літературою, консультації, самостійна робота.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Бутинец Ф. Ф. Інформаційні системи бухгалтерського обліку. — Житомир, 2022. — 253 с.
2. Гужва В. М., Постевой А. Г. Інформаційні системи в міжнародному бізнесі. — К.: КНЕУ, 2021.
3. Інформатика: Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технологи: посібник / За ред. О. І. Пушкаря. — К.: Вид. центр "Академія", 2020. — 646 с.
4. Основи Інформаційних систем: Навч. посіб. / За ред. В. Ф. Ситника. — К.: КНЕУ, 2020. — 252 с.
5. Пінчук Н.С., Галузинський Г. П., Орленко П. С. Інформаційні системи і технологи обліку в маркетингу. — К.: КНЕУ, 2020 — 328 с.

Допоміжна:

6. Анісімов А.В. Інформаційні системи та бази даних: Навчальний посібник для студентів факультету комп'ютерних наук та кібернетики. / Анісімов А.В., Кулябко П.П. — Київ. — 2020. — 110 с.
7. Антоненко В. М. Сучасні інформаційні системи і технології: управління знаннями : навч. посібник/ В. М. Антоненко, С. Д. Мамченко, Ю. В. Рогушина. — Ірпінь : Нац. університет ДПС України, 2020. — 212 с.
8. Воронін А. М. Інформаційні системи прийняття рішень: навчальний посібник. / Воронін А. М., Зіатдінов Ю. К., Климова А. С. — К. : НАУ-друк, 2020. — 136с.
9. Годун В.М. Інформаційні системи і технології в статистиці: навч. посіб. / В.М. Годун, Н.С. Орленко, М. А. Сендзюк; за ред. В.Ф. Ситника. — К.: КНЕУ, 2020. — 267 с.
10. Інформаційні системи в економіці : навч. посібник / Пономаренко В. С., Золотарьова І. О., Бутова Р. К. та ін. — Х. : Вид. ХНЕУ, 2019. — 176 с.
11. Інформаційні системи в промисловості : навчальний посібник / Л. О. Добровольська, О. О. Черевко. — Маріуполь : ПДТУ, 2020. — 238 с.

12. Інформаційні системи в сучасному бізнесі : навчальний посібник / В. С. Пономаренко, І. О. Золотарьова, Р. К. Бутова та ін. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2020. – 484 с.
13. Калінеску Т.В. Інформаційні системи і технології в оподаткуванні: навч. посіб. / Т.В. Калінеску, Г.С. Ліхоносова, О.М. Антіпов. – Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2020. – 407 с.
14. Клімушин П. С. Інформаційні системи та технології в економіці : навч. посіб. / П. С. Клімушин, О.В. Орлов, А.О. Серенок. Х. : Вид-во НАДУ «Магістр», 2020. – 448 с.
15. Костріков С. В. Географічні інформаційні системи: навчально-методичний Морзе Н.В. Інформаційні системи. Навч. посібн. / за наук. ред. Н. В. Морзе; Морзе Н.В., Піх О.З. – Івано-Франківськ, «ЛілеяНВ», – 2021. – 384 с.
16. Павлиш В. А. Основи інформаційних технологій і систем: Навчальний посібник. / Павлиш В. А., Гліненко Л. К. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. – 500 с.
17. Пістунов І. М. Інформаційні системи в фінансово-кредитних установах навчальний посібник / І. М. Пістунов, Т. В. Борщ. – К.: «Центр учбової літератури», 2021. – 234 с.
18. Сендзюк М.А. Інформаційні системи і технології в економіці: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / М.А. Сендзюк; М-во освіти і науки України, ДВНЗ “Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана”. – К. : КНЕУ, 2020. – 68 с.
19. Соколов В.Ю. Інформаційні системи і технології : Навч. посіб. / Соколов В.Ю. – К. : ДУІКТ, 2020. – 138 с.
20. Ситник В. Ф., Писаревська Т. А., Сромта Н. В., Краєва О. С. Основи інформаційних систем. — К.: КНЕУ, 2020.
21. Тесленко Г. С. Інформаційні системи в аграрному менеджмент. —К.: КНЕУ, 2016.
22. Макаревич Т. А. Інформаційні системи і технології в економіці та управлінні: Навч. посібник. — Алчевськ : ДонДТУ, 2020. – 368с.
23. Пасічник В. В. Глобальні інформаційні системи та технології (моделі ефективного аналізу, опрацювання та захисту даних) / В.В. Пасічник, П.І. Жежнич, Р.Б. Кравець та ін. – Львів : Вид-во Національного університету «Львівська політехніка», 2021.- 350 с.
24. Сендзюк М. А. Інформаційні системи в державному управлінні: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2022 – 339 с.
25. Табунщик Г. В. Проектування, моделювання та аналіз інформаційних систем: Навчальний посібник / Г.В. Табунщик, Р.К. Кудерметов, А. В. Притула. – Запоріжжя : ЗНТУ, 2021. – 292 с.
26. Фабричев В. А., Боровик В. М. Інформаційні системи і технології підприємства: навч. посібник. – К. : НАУ, 2020. – 100 с.

8. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Освітній портал ТДАТУ <http://op.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>

4. Сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Сайт державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sta-sumy.gov.ua>
6. Офіційне інтернет-представництво Президента України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/>.
7. Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua> .
8. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: - <http://www.nau.ua>